

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 De onder '2 Algemene regels' geformuleerde bepalingen met betrekking tot een vraag zijn mutatis mutandis ook van toepassing op een kolon.
- 2 Bij de beoordeling van een essayvraag geldt dat, indien het maximum aantal woorden is overschreden, hiervoor geen scorepunt(en) in mindering wordt/worden gebracht.
- 3 Bij de beoordeling van de vertaling moet de score 0 worden toegekend indien in een kolon een ernstige fout is gemaakt; deze score kan niet worden gecompenseerd door de juiste weergave van de rest van het kolon.
- 4 Indien bij de vertaling een aantekening is genegeerd en indien dit heeft geleid tot een onjuiste weergave van het desbetreffende tekstelement, één scorepunt / meerdere scorepunten in mindering brengen, afhankelijk van de zwaarte van de fout en het maximum van het desbetreffende kolon.
- 5 Indien bij de vertaling van een kolon een Grieks woord niet is vertaald en dit woord niet van essentieel belang is voor de betekenis van dit kolon, één scorepunt in mindering brengen, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

4.1 Beoordelingsmodel voor de vragen

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1

1 maximumscore 2

a

- (με) δέσποιναν τὴν ἐμὴν θεήσασθαι γυμνὴν (regel 2) 1

b

- litotes 1

Opmerking

Bij a niet fout rekenen wanneer geantwoord is 'κελεύων με δέσποιναν τὴν ἐμὴν θεήσασθαι γυμνὴν (regel 1-2)'.

2 maximumscore 1

ἀνόμων (regel 6)

Opmerking

Niet fout rekenen wanneer geantwoord is 'δέεσθαι ἀνόμων (regel 6)'.

Vraag	Antwoord	Scores
3	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • κοιμώμεθα (regel 11) • κοῖτον (regel 12) 	<p>1</p> <p>1</p>
<p><i>Opmerking</i> <i>Niet fout rekenen wanneer in plaats van ‘κοῖτον (regel 12)’ is geantwoord ‘ἐς κοῖτον (regel 12)’.</i></p>		
4	<p>B</p>	
5	<p>maximumscore 1 ὅπισθε τῆς ἀνοιγομένης θύρης (regel 11)</p>	
6	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gyges kan bedoeld zijn omdat hij de laatstgenoemde (man) is in het verhaal / omdat hij het bekijken gedaan heeft • Candaules kan bedoeld zijn omdat er (in regel 22) staat dat de vrouw Candaules wil straffen en zij er dus kennelijk van uitgaat dat hij de bedenker is van het plan / dat hij de initiatiefnemer is (van wat er gedaan is) / omdat τοῦ ἀνδρὸς / ‘de man’ opgevat kan worden als ‘haar man’ 	<p>1</p> <p>1</p>
<p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>		
<p><i>Opmerking</i> <i>Niet fout rekenen wanneer als argument voor de interpretatie Candaules is genoteerd ‘omdat er (niet ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς, maar) ἐκ (τοῦ ἀνδρὸς) staat (wat eerder ‘van de kant van’ of ‘op instigatie van’ betekent dan ‘door)’.</i></p>		

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 2

- Met (het praesens) ἐπορεύ / de persoonsvorm in de regels 20-21 wordt de aandacht gevestigd op een hoogtepunt in het verhaal / op een onverwachte gebeurtenis. / (Het praesens) ἐπορεύ is gebruikt ter verlevendiging / is een praesens dramaticum/historicum: de vrouw zag hem naar buiten gaan / ze zag Gyges weggaan 1
 - (Het praesens) φέρει / De persoonsvorm in de regels 23-24 beschrijft een (in Herodotus' tijd nog) bestaande gewoonte/situatie / heeft betrekking op het heden (van Herodotus): het leidt (bij de Lydiërs en de andere niet-Grieken) tot grote schaamte als een man naakt gezien wordt / naakt gezien worden is (bij de Lydiërs en de andere niet-Grieken) een grote schande 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerkingen

- *Bij beide delen van het antwoord het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het deelantwoord juist zijn.*
- *Niet fout rekenen wanneer als eerste onderdeel van het deelantwoord met betrekking tot φέρει alleen is genoteerd 'Het is een gewoon praesens.'*

8 maximumscore 1

dat Gyges (zonder bedenkingen) komt nu/als hij (door de koningin) geroepen wordt / geen onraad vermoedt (nu/als hij naar de koningin moet komen)
Of woorden van overeenkomstige strekking.

9 maximumscore 2

a

- (τὸν) ταῦτα βουλευόμενα (regel 33) 1

b

- Ze wil Candaules straffen / zich op Candaules wreken (en met de dood van Gyges zou ze Candaules minder treffen). / Candaules is degene die het plan bedacht heeft / die haar te schande heeft gemaakt.
Of woorden van overeenkomstige strekking 1

Opmerking

Bij a niet fout rekenen wanneer geantwoord is 'κεῖνόν γε τὸν ταῦτα βουλευόμενα (regel 33)'.

10 B

11 maximumscore 1

De kwestie werd voorgelegd aan het orakel van Delphi. / Het orakel van Delphi wees het koningschap aan Gyges toe.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 2

a

- Voorbeelden van een goed antwoord zijn: 1
 - Ze gilt niet wanneer ze Gyges ontdekt.
 - Ze houdt zich de hele nacht gedeisd, hoewel ze vol van wraakzucht is.

b

- Voorbeelden van een goed antwoord zijn: 1
 - Ze betreft haar betrouwbaarste dienaren bij haar plan.
 - Ze zet Gyges voor een keuze die voor haarzelf hoe dan ook gunstig uitvalt.
 - Haar plan heeft minder risico op ontdekking dan dat van Candaules.

13 maximumscore 2

Voorbeelden van een goed antwoord zijn:

- Candaules is de belangrijkste persoon, want hij bedenkt het plan dat de aanleiding vormt voor de rest van het verhaal 1
- Gyges kan niet anders dan gehoorzamen; de koningin handelt in een reactie en was anders wellicht niet op het idee gekomen haar man te vermoorden 1

of

- Gyges is de belangrijkste persoon, want alles in het verhaal wordt door hem of met hem gedaan 1
- De koningin wordt niet eens bij naam genoemd; Candaules heeft de situatie totaal verkeerd ingeschat en is een antiheld 1

of

- De koningin is de belangrijkste persoon, want zij bepaalt uiteindelijk wat er moet gebeuren 1
- Gyges doet alleen maar waartoe hij gedwongen wordt; Candaules is een slapjanus die zijn eigen vrouw respectloos behandelt 1

Opmerking

Bij het tweede deel van het antwoord het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het deelantwoord juist zijn.

Afbeelding 1 en Tekst 1

14 maximumscore 2

a

- Bij Herodotus bekijkt Gyges de vrouw nadat Candaules de kamer in is gegaan / is Candaules (al eerder dan de vrouw) in de kamer (gegaan en bevindt zich dus daar wanneer Gyges de vrouw bekijkt); op de afbeelding is Candaules buiten de kamer (waarin de vrouw zich bevindt) / bekijkt Gyges de vrouw terwijl Candaules achter hem staat (en dus niet in dezelfde ruimte is als de vrouw)

1

b

- Gyges staat op het punt Candaules te vermoorden (en de koningin kijkt toe). / de moord (op Candaules)

1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Bij a niet fout rekenen wanneer alleen geantwoord is 'Bij Herodotus is Candaules in de kamer.' of 'Op de afbeelding is Candaules buiten de kamer / niet in de kamer.'

Tekst 2

15 maximumscore 1

logografen

16 maximumscore 3

a

- (Τὰ ἄχθεια οἱ μὲν ἄνδρες) ἐπὶ τῶν κεφαλῶν φορέουσι (regel 6)

1

b

- Het wordt van een speciaal graan / van olyra(-graan)/zeia(-graan) gemaakt / niet van tarwe en/of gerst gemaakt
- Het (brood)deeg wordt met de voeten gekneed

1

1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

17 maximumscore 1

ἐσθίουσι (regel 8)